

การเลี้ยงสัตว์ในเกษตรกรรายย่อยจะช่วยให้ปัญหาความยากจนได้ เพราะเป็นการผลิตอาหารโปรตีนของครอบครัวและท้องถิ่น ช่วยลดรายจ่าย เป็นเงินออมและสินทรัพย์ไว้ขาย สัตว์ที่เหมาะสมกับครอบครัวเกษตรกรรายย่อยในระดับพึ่งตนเอง ได้แก่ ไก่พื้นเมือง เป็ดเทศ สุกร และโค กระบือ ส่วนใหญ่จะเลี้ยงแบบปล่อยให้หากินอาหารบริเวณบ้านและไร่นา ให้อาหารเสริมบางส่วน ผลพลอยได้จากการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ มูลสัตว์ เป็นปุ๋ยบำรุงดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของผืนดิน ทำให้การเพาะปลูกได้ผลดีขึ้น

ปริมาณธาตุปุ๋ยในมูลสัตว์ (%)

| ชนิด | ไนโตรเจน (N) ทั้งหมด | ฟอสฟอรัส (P) ทั้งหมด | โปแตสเซียม (K) ทั้งหมด |
|---------|----------------------|----------------------|------------------------|
| มูลไก่ | 1.20-4.90 | 0.70-4.10 | 0.47-3.50 |
| มูลเป็ด | 0.80-3.70 | 1.18-3.00 | 0.41-1.57 |
| มูลสุกร | 0.60-2.20 | 0.23-0.46 | 0.44-1.33 |
| มูลโค | 0.32-1.2 | 0.21-0.39 | 0.16-3.10 |

ตัวอย่างนักเรียนกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการปศุสัตว์

ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการทำปศุสัตว์ในโรงเรียน

- มีโปรตีนจากไข่และเนื้อไก่ที่ปลอดภัยไว้บริโภคเอง
- ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีรายได้เสริมให้กับตนเองและครอบครัว
- ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม
- การตรงต่อเวลา การเสียสละ การแบ่งปัน การช่วยเหลือผู้อื่น
- ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความซื่อสัตย์
- ความประหยัด รู้จักประยุกต์ของเหลือใช้จากครัวเรือนและจากธรรมชาติให้เกิดประโยชน์



ตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการเลี้ยงสุกรพื้นเมือง

| มีเหตุผล | ความรู้ | คุณธรรม | มีภูมิคุ้มกัน | พอประมาณ |
|---------------------------|------------------------------|-------------|---------------------------|---------------|
| - วัตถุประสงค์ ราคาถูก | - ประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ | - ขยัน | - ตลาดรองรับ | - ลดรายจ่าย |
| - วัตถุประสงค์ หาง่าย | - สมัยใหม่ | - ซื่อสัตย์ | - ไม่ยุ่งเกี่ยว | - ค่าอาหาร |
| - หาดตลาด รองรับ | - เตรียมตลาด | - อดทน | - อบายมุข | - ค่าปุ๋ย |
| - รองรับ | - ค่อยเป็นค่อยไป | - แบ่งปัน | - มีกลุ่มและ เครือข่าย | - เพิ่มรายได้ |
| | | | | - พึ่งตนเอง |

สอบถามรายละเอียดได้ที่

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมปศุสัตว์

Ins. 0 2653 4444 ต่อ 3371 Insars 0 2653 4930

E-mail : drasa2@dld.go.th

www.royal.dld.go.th



โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

การผลิตปศุสัตว์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง



กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

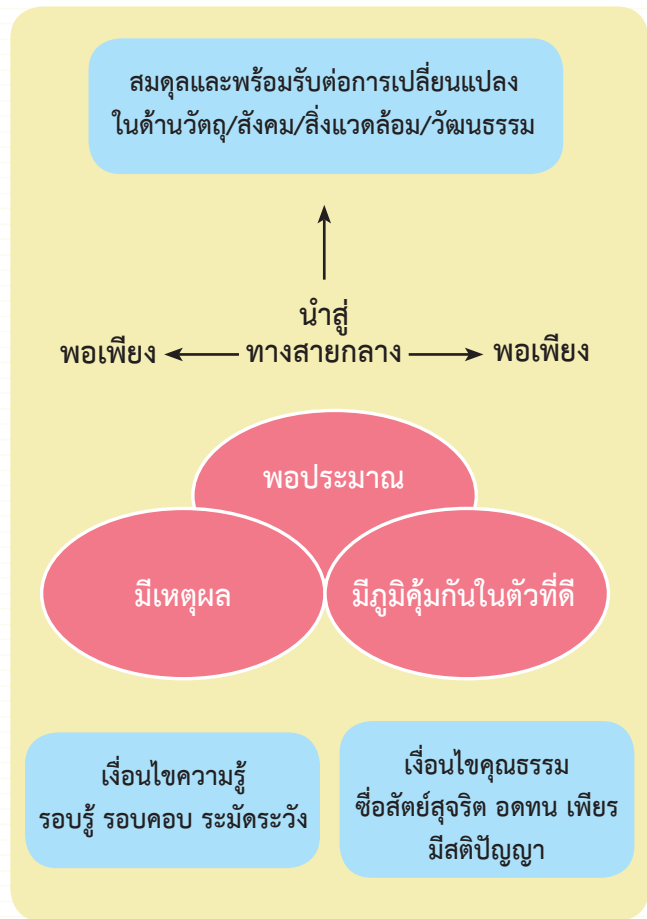


หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

เป้าหมาย

มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และ วัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี



หลักการ

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

เงื่อนไขพื้นฐาน (คุณธรรมนำความรู้)

ต้องอาศัยความรู้รอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ

เกษตรทฤษฎีใหม่

เป็นแนวคิดในการทำการเกษตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เหมาะกับพื้นที่ขนาดเล็ก 10-20 ไร่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1 : พออยู่พอกิน

จัดทำพื้นที่การเกษตรแบ่งเป็น 4 ส่วนตามสูตร แหล่งน้ำ : พื้นที่นา : ปลูกพืช : ที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ = 30:30:30:10



ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2 : รวมพลังเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

รวมกลุ่มการผลิต การตลาด เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง เมื่อกลุ่มเข้มแข็งก็สร้างสวัสดิการความเป็นอยู่ของสมาชิกและชุมชน

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 3 : ร่วมค้าขายสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชน

ร่วมกับคนภายนอกค้าขาย ประสานประโยชน์ร่วมกัน จัดหาแหล่งทุน เช่น ธนาคาร บริษัทห้างร้าน ร่วมลงทุนทำธุรกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต

การผลิตปศุสัตว์กับเศรษฐกิจ

ระบบการผลิตปศุสัตว์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรคำนึงถึงความพอเพียงใน 3 ระดับ ได้แก่

1) ระดับครอบครัวหรือฟาร์มเกษตรกร

การใช้ผลพลอยได้จากการเกษตรในไร่ร่นาและเศษอาหารจากครัวเรือน หรือผลิตพืชอาหารสัตว์ในไร่ร่นาของตนเองใช้เป็นอาหารสัตว์ ใช้แรงงานในครอบครัว

2) ระดับพื้นที่

หากปัจจัยการผลิตในฟาร์มมีไม่เพียงพอก็สามารถใช้ปัจจัยนอกฟาร์มในบริเวณใกล้เคียงได้ หรือให้เกษตรกรรายอื่นผลิตพืชอาหารสัตว์ หรือจัดระบบการผลิตให้ครบวงจร วางแผนการผลิตวัตถุดิบอาหารสัตว์ให้เพียงพอกับความต้องการใช้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่

3) ระดับประเทศ

ปัจจัยการผลิตที่ไม่สามารถผลิตได้ควรมีการวิจัยพัฒนา และส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศ ได้แก่ พันธุ์สัตว์พื้นเมืองที่มีความทนทานต่อสภาพพื้นที่ การใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ผลิตได้ในประเทศ